Judisk motståndsrörelse

Dagens Nyheter har mottagit följande inlägg i Palestinafrågan från en av Sveriges ledande sionister, docent HUGO VALENTIN. Vissa punkter i artikeln har givit anledning till en replik av professor HERBERT TINGSTEN.

Hugo Valentin:

Den judiska motståndsrörelsen i Palestina — uttrycket kräver en kommentar, som nedan skall ges — begynte egentligen den 23 maj 1939, då underhuset, ehuru under indignerade protester från oppositionen, inklusive Churchill, antog kabinettet Chamberlains s. k. vita bok. Palestinas judiska befolkning skulle få växa till högst 1/3 av landets totala invånarantal. Under den motiveringen tilläts 75.000 judar att invandra under de närmaste fem åren, men därefter skulle ingen immigration få äga rum utan arabernas medgivande, vilket naturligtvis betydde förbud. Judarna skulle blott i vissa delar av landet — det blev endast 5 procent av Palestinas areal — få rätt att förvärva jord. Det betydde att judarna berövades sitt egentliga invandringsland då de som bäst skulle komma att behöva det och att det av 52 nationer garanterade Palestinamandatet jämte Balfourdeklarationen faktiskt ehuru ej formellt upphävdes. Det kom också, som det senare visade sig, att innebära att hundratusentals judar som skulle ha kunnat räddas till Palestina omkom i nazisternas gaskamrar.

Permanenta mandatkommissionen i Genève förkastade vitboken som oförenlig med mandatet. Det kan vara tillräckligt att peka på att detta ålägger England att i samråd med Jewish Agency effektivt främja judisk immigration och kolonisation i Palestina och att den förra skall regleras (icke efter arabernas önskningar utan) efter landets ekonomiska förmåga att absorbera invandrare. Det blev denna olagliga vitbok som kom att utgöra underlaget för Englands Palestinapolitik både under och efter kriget. Under kriget utestängdes judiska, men ej andra flyktingar från Palestina, där judarna enligt mandatet skall få leva "ej på grund av nåd, utan på grund av rätt". Och efter nazismens fall är Palestina det enda civiliserade land i världen där judar är förbjudna att förvärva jord.

Bland judarna i Palestina mottogs den vita boken med dyster beslutsamhet. Man beslöt att till det yttersta bekämpa en politik som åsyftade att förvandla det judiska nationalhemmet till ett ghetto i Israels land. På sina håll brast den judiska självdisciplinen, som den judiska befolkningen dittills satt en ära i att upprätthålla. Revisionisterna, ett litet sionistiskt ytterlighetsparti, upprättade en hemlig armé och besvarade arabiska terrordåd med terrordåd.

Då bröt världskriget ut. De blodiga striderna mellan judar och araber bedarrade och har sedan dess icke återuppblossat. Under intryck av faran från Hitler påbjöd Jewish Agency uppslutning vid mandatärmaktens sida, vilken maning så gott som mangrant följdes av Palestinas judiska befolkning. En del revisionister, inalles cirka 6.000, vägrade dock och uppsade både Jewish Agency och England tro och lydnad. Vid olika tillfällen, under 1942 och senare, har de genom olika terrorhandlingar sökt bekämpa Englands antijudiska politik, då de terroristiska arabernas framgångar på de lojala judarnas bekostnad enligt deras mening visat att den engelska politiken följer minsta motståndets lag. Däremot samarbetade det judiska självvärnet (Haganah, cirka 70.000 man) före El Alamein med de engelska styrkorna och utbildades delvis av engelska officerare. Först efter det att förhållandet mellan Palestinaregeringen och Jewish Agency försämrats började den förra att betrakta Haganah, den militära förutsättningen för judarnas självständiga ställning i sitt nationalhem, med stigande misstro. Därtill bidrog även självvärnets aktiva roll vid den s. k. illegala immigrationen, räddningen av de olyckliga överlevande från Hitlers Europa, en verksamhet som stöds av hela den judiska befolkningen.

Palestinajudarnas hopp under världskrigets mörka tid var det engelska arbetarpartiet, som ej blott fördömde vitboken som ett skändligt svek, utan även helt solidariserade sig med Palestinas sionistiska arbetarparti, vilket som bekant alldeles dominerar landets judiska sektor. Labourpartiet med Attlee i spetsen avgav före det sista parlamentsvalet de mest bindande försäkringar om upprättandet av ett judiskt natinalhem i Palestina med judisk majoritet. Flera av deras främsta män underströk det fåvitska i att bekämpa antisemitismen eller effektivt hjälpa de lidande judarna utan att avlägsna den yttersta orsaken till judarnas ständiga olyckor: det judiska folkets hemlöshet. Amerikanska experter visade att Palestina medelst modern bevattning kan göras kapabelt att motta flera miljoner judar utan men för en enda arab.

Palestinafrågan är visserligen icke oviktig för araberna (från religiös, strategisk och politisk synpunkt), men dock icke av livsavgörande betydelse som för judarna. Palestina är blott ett obetydligt "hack" i den väldiga, oerhört underbefolkade, oerhört utvecklingsmöjliga värld som det första världskrigets segermakter skänkte araberna och som sedan utökats med nya självständiga stater. De 70 milj. araber som det under Englands auspicier bildade arabförbundet representerar kan blicka fram mot en glänsande framtid tack vare sina väldiga rikens kolossala skatter av jord, olja och ädla metaller, som blott väntar att utnyttjas av västerländsk teknik, och Mellersta Österns utomordentligt fördelaktiga läge. Men redan nu har de en ställning i världen som få andra folk, "the godchildren of modern history, born with a silver spoon in their mouth", såsom det träffande uttryckts. Av arabförbundets sju riken är 5 medlemmar i FN och en, Egypten, i säkerhetsrådet. Judarna däremot äger som hemlöst folk ingen talan i någotdera.

Hade läget liknat det som rådde vid det första världskrigets slut, skulle världen kanske kunnat acceptera den paradoxala tes som arabernas målsman i våras förfäktade inför den engelsk-amerikanska undersökningskommissionen i Kairo: att araberna behövde 7 stater, minst, men judarna ingen. För ett kvarts sekel sedan trodde man nämligen allmänt att judarna, särskilt de fullständigt assimilerade, skulle kunna beredas en tryggad tillvaro i ett demokratiskt Europa, och de "övertaliga" judarnas placering skulle då ej spela någon större roll. Annorlunda nu. Av Europas judar har under de senaste åren nära 6 milj. mördats, därav 1.200.000 barn. För de flesta av de 1.250.000 som nu lever kvar i det befriade antisemitiska Europa, däravännu en stor mängd i läger, och för den säkerligen större delen av Orientens 800.000 judar utgör i dag Palestina det enda förtvivlade hoppet. Endast där mottas de som bröder, endast där kan de hoppas på mänsklig återupprättelse. Därtill kommer att den arabiska minoriteten i ett blivande judiskt Palestina redan av det skälet måste behandlas väl, att landet utgör en liten enklav i en stor arabisk värld, varför judarna måste göra allt för att nå ett harmoniskt förhållande till sina grannar. Redan nu är som bekant Palestina främst tack vare det sionistiska återuppbyggnadsverket arabernas främsta invandringsland. Det måste därför te sig för judarna, och ej blott för dem, som ett hån mot förnuft och rättfärdighet, om den arabiske jordmiljardören skulle tillåtas beröva den judiske proletären hans enda lamm och kasta honom i hemlösheten avgrund.

Arabförbundet hotar visserligen att besvara eventuella eftergifter åt sionisterna med att sätta hela Främre Orienten i brand. Men i vida kretsar härskar den åsikten att det kommer att böja sig inför fait accompli, blott engelsmännen uppträder med fasthet. När det gäller kommer **det att föredra beskyddaren England framför dennes rival Ryssland.**

Labourregeringen kunde ej alltför länge uppskjuta att ta parti. Den 13 november 1945, några månader efter partiets valseger, avgav Bevin sin med spänning motsedda underhusdeklaration i Palestinafrågan. Den var klart antisionistisk. Labours vallöften upplöste sig i ett tomt intet. Det judiska folket hade i sin svåraste stund övergivits av sina bästa vänner.

Den förtvivlan och förbittring denna förklaring utlöste bland judarna i Palestina kan knappast beskrivas. Weizmann, den judiska världsorganisationens chef, som hela sitt liv gått in för samarbete med England, framstod som definitivt desavuerad. Ben Gurion, den mest auktoritativa av de palestinensiska arbetarledarna, hittills motståndare till terroristiska metoder, förklarade nu att det ej längre lönade sig för Jewish Agency att söka bekämpa sådana. Det betydde att den förut av ett litet fåtal förda kampen för det judiska nationalhemmet mot den mandatbrytande mandatärmakten tenderade att övergå till en verklig motståndsrörelse av kontinental typ, en förtvivlad strid för livet, då alla fredliga medel visat sig ineffektiva.

Ännu fanns dock ett svagt hopp för judarna att på fredlig väg nå sitt mål. Den engelsk-amerikanska 12-mannakommissionen, som på Bevins förslag tillsatts för att undersöka Palestinafrågan och den judiska flyktingsfrågan, kom efter fyra månaders arbete till ett resultat som säkerligen icke initiativtagaren avsett. Långtifrån att låta sig imponera av de arabiska hotelserna mot England och judarna tillstyrkte den enhälligt att de antijudiska jordlagarna skulle upphävas, 100.000 judar genast få tillstånd att invandra i Palestina och att därefter vidare immigration och kolonisation skulle tillåtas och befrämjas till både judars och arabers gagn. Då kom en ny chock för judarna, Attlees förklaring i underhuset att judarnas och arabernas illegala arméer först måste avväpnas. Talet gav vid handen att den också räknade det judiska självvärnet som illegalt förband. Då det givetvis var uteslutet att judarna skulle göra sig makt- och betydelselösa genom att låta avväpna detta för att sedan, vapenlösa, möta eventuella angrepp från invaderande arabband, vilka det ju ej stode i Palestinaregeringens makt att dessförinnan avväpna, innebar Attlees deklaration ett hot ej blott mot terroristgrupperna, utan mot hela det judiska samhället. Det föreföll som skulle regeringen ha accepterat den bland utrikesdepartementets, kolonialdepartementets och Palestinaförvaltningens konservativa ämbetsmän ganska talrikt företrädda uppfattningen att sionismen som ett irritationsmoment mellan engelsmän och araber bör likvideras, nationalhemmet inkapslas och det under olyckor dignande judiska folkets enda framtidshopp offras på den engelsk-arabiska vänskapens altare.

I en uppmärksammad artikel i The New Statesman and Nation varnade några dagar senare underhusledamoten Crossman, som varit labours ende representant i den engelsk-amerikanska Palestinakommissionen, sina landsmän för att följa regeringens judefientliga politik. Denna måste, menade han, leda till ett engelskt-judiskt krig, ej mot små terroristgrupper, utan mot hela den judiska befolkningen i nationalhemmet, ett krig "lika förödande som de fientligheter på Irland som föregick bildandet av den irländska fristaten". Med tydligt gillande citerade han en judisk officers ord: "Icke en enda, icke ens tyskarna, har lyckats slå ned en maquis när denna har hela folket bakom sig och rätten på sin sida". Det finns enligt Crossman blott en enda framkomlig väg, att regeringen på det sätt som kommissionen föreslagit undanröjer vitbokens olagligheter och orättvisor, samtidigt i förening med Jewish Agency slår ned de judiska terrororganisationerna och ställer det judiska självvärnet till Palestinaförvaltningens förfogande.

Men i Whitehall hade man tydligen redan fattat sitt beslut. Den 29 juni föll avgörandet. Det sedan länge planerade angreppet på det judiska nationalhemmet sattes i verket. Därmed har en strid begynt som tvivelsutan kommer att bli av största betydelse ej blott för Palestinas framtid, utan för hela det judiska folkets ställning i världen.

Herbert Tingsten:

Docent Valentins artikel innefattar på några punkter en indirekt kritik av den framställning som gavs i Dagens Nyheters ledande artikel den 3 juli. Redan av detta skäl är en granskning av Valentins argumentation i vissa delar nödvändig. Därutöver upptas i det följande några av Valentin givna uppgifter och gjorda påståenden som synes mig missvisande eller ohållbara.

1. Vad först den formellt-legala sidan av saken beträffar gör Valentin gällande att permanenta mandatkommissionen i Genève skulle ha "förkastat" engelska regeringens vita bok av år 1939 såsom oförenlig med det brittiska mandatet. Detta påstående är i två hänseenden oriktigt. För det första kunde kommissionen icke förkasta den vita boken eller dess förslag; den, eller riktigare dess medlemmar, hade endast att uttala sin uppfattning i frågan. För det andra gjorde av kommissionens sju medlemmar fyra gällande att ett beslut i enlighet med vita boken stod i strid med mandatet, medan de tre övriga intog en annan ståndpunkt; i den juridiska kritiken av den brittiska regeringens hållning ingick, väl att märka, även andra moment än de av Valentin berörda. I fråga om tolkningen av mandatbestämmelserna kan, såsom härav framgår, skilda meningar hävdas; det skulle föra för långt att ingå på en detaljdiskussion. Så mycket är klart att Valentins referat av dessa bestämmelser icke är fullt riktigt. Han säger att det enligt mandatet åligger England att "effektivt främja judisk immigration och kolonisation i Palestina" och att den förra skall regleras icke efter arabernas önskningar, utan efter landets ekonomiska förmåga att absorbera invandrare. I mandatets sjätte artikel står emellertid en helt annan sak: att Palestinas regering "under tryggande av andra befolkningsgruppers rättigheter och ställning ... skall främja judisk invandring under lämpliga villkor ...". Det är alltså tydligt att en avvägning mellan judiska och arabiska intressen förutsättes och att principen om den judiska invandringens främjande är begränsad av detta krav.

Däremot har Valentin ostridigt rätt i att det engelska arbetarpartiet ändrat ståndpunkt. I partiets handbok för talare år 1945 står uttryckligen att man bör låta judar invandra i Palestina "i sådant antal att de kan uppnå majoritet".

2. Vad angår jordfrågan i Palestina kan man av första stycket i Valentins artikel få det intrycket att judarna skulle få besitta högst fem procent av Palestinas areal. Det bör då erinras att enligt 1937 års kommittébetänkande — vars uppgifter allmänt torde anses auktoritativa — judarna ägde 10 procent av Palestinas areal. Av den odlingsbara arealen ägde de, väl att märka, omkring en sjättedel och av den bästa arealen (som är lämpad för odling av citrusfrukter) nära hälften. Detta förklaras av att judarna i Palestina i så stor utsträckning fått ekonomiskt stöd av sina stamfränder i andra länder, särskilt USA. Det bör tilläggas att judarna övervägande bor i städer; enligt 1931 års census bodde endast 50.000 judar — mot 590.000 araber — på landsbygden. Valentins uppgift att Palestina är det enda civiliserade land i världen där judarna är förbjudna att förvärva jord är likaledes missvisande. De gällande bestämmelserna innebär att judar icke kan förvärva jord från araber utan särskilt tillstånd; dylikt tillstånd har givits i stor utsträckning, och den av judar ägda arealen i Palestina har därför under världskriget väsentligt vidgats.

I Valentins artikel talas om Palestina som "arabernas främsta invandringsland". Under tiden 1920—1936 invandrade i Palestina 283.000 judar och 19.000 icke-judar, av vilka endast en del var araber. Att araberna relativt väl bevarat sin ställning i Palestina beror på deras höga nativitet, men att denna ställning likväl är prekär är obestridligt. År 1922 var judarna drygt 10 procent av befolkningen, år 1944 var de nära 30 procent; om den judiska invandringen fortsatt i samma omfattning som under år 1935 (60.000), skulle judarna under år 1948 ha uppnått majoritet i Palestina.

3. Problemet är nu: bör araberna klandras för att de motsätter sig en judisk immigration, som skulle medföra det nyss skisserade resultatet, och bör engelsmännen klandras för att de tar hänsyn till arabernas krav? Valentin synes anse ett jakande svar självfallet, detta på grund av att araberna redan bildar en rad stater, medan judarna inte har någon stat, att de arabiska staterna är underbefolkade och att judarna genomgått stora lidanden. Med all respekt för Valentins patos måste det ifrågasättas om ett dylikt resonemang är rimligt. Vad skulle vi svenskar säga om t. ex. judarna begärde en tredjedel av Sverige som egen stat under framhållande att de skandinaviska folken (som är långt mer sammanhörande än de arabiska folken) redan hade stort utrymme, att Sverige var underbefolkat och att judarna varit gement behandlade i Mellaneuropa? Det är tillräckligt att uppställa frågan för att besvara den. Bakom Valentins resonemang måste ligga antingen tanken att araberna är ett mindervärdigt folk och därför bör ge vika eller tanken att judarna har större rätt till Palestina än araberna (på grund av att de varit bosatta där för tvåtusen år sedan) eller båda dessa tankegångar. Annars synes bestämdheten i hans ståndpunkt oförklarlig.

Att Palestina under vissa förhållanden möjligen kan hysa en långt större befolkning än nu duger icke heller som argument. Detsamma gäller de flesta, kanske alla länder.

Talet om en judisk motståndsrörelse är ägnat att ge felaktiga föreställningar. Judarna vill ju ej driva engelsmännen från Palestina; detta vore för dem själva katastrofalt. De vill, delvis genom våld, tvinga engelsmännen att slå ned arabernas motstånd mot judisk invandring — en paradoxal, sannolikt i historien enastående situation.

4. Såvitt jag förstår gör sig docent Valentin även från sina utgångspunkter skyldig till överdrifter och icke hållbara utfall mot England. Inom vissa sionistiska kretsar går man emellertid ojämförligt längre. Sista häftet av Judisk krönika innehåller en rad rena hetsartiklar. Det är tillräckligt att peka på några rubriker: Den engelska våldsregimen i Palestina, Engelska arbetarregeringen vill utlämna den judiska demokratin i Palestina till den arabiska fascismen, Engelska regeringen — en samling löftesbrytare, Engelsk plan att likvidera det judiska Palestina. Det må tillåtas en person som djupt avskyr antisemitismen att påpeka att judarna genom att använda dylika metoder skadar sin egen sak. Särskilt motbjudande är dessa metoder med tanke på att det engelska folket, vad man än må säga om dess politik just nu, iakttagit en mönstergill hållning mot sina judiska landsmän och mer än något annat folk gjort insatser till judarnas fromma.

5. Slutligen vill jag blott understryka att min kritik av sionismen icke innebär något ställningstagande till frågan om rätt för 100.000 judar att i år invandra i Palestina. Det vore orimligt att utan långt vidsträcktare studier och praktisk kunskap fatta position i denna speciella fråga.

FRANSKA SKYDDET FÖR ASCHBERG.

För någon tid sedan framställde hr Nerman i riksdagen anmärkning mot att bankdirektör Aschberg icke kommit i åtnjutande av det skydd från svensk konsulär sida han som svensk medborgare haft att påfordra. Med anledning härav har beskickningen i Paris på utrikesdepartementets anmodan verkställt utredning i ärendet. I utredningen lämnas redogörelse för de åtgärder som de svenska myndigheterna i Frankrike vidtagit till skydd för Aschberg och hans egendom. De mot vissa tjänstemän framställda anmärkningarna avvisas bestämt. Hr Aschberg har fått del av utredningen.

RONALD REAGAN MOT VIVECA LINDFORS.

Från Dagens Nyheters New York-korrespondent.

NEW YORK, tisdag.

Ronald Reagan har utsetts till Viveca Lindfors motspelare i hennes första Warnerfilm, som baseras på svensk-amerikanen Gösta Larssons roman "Ships on the River" och vilken behandlar New Yorks hamnliv.

Inspelningen startar på sensommaren efter manuskript av Harold Medford.

S. A.

NAVIGAN hjälper
Säljes receptfritt på alla apotek i förp. om 10 eller 20 tabletter.

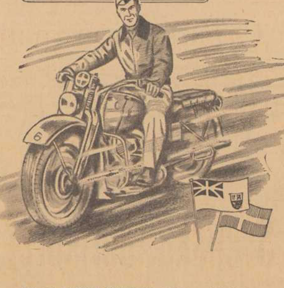

750 ccm. HARLEY DAVIDSON, 1942 års modell, inköpta från kanadensiska armén. Vi ha ett mycket begränsat antal i lager. Se och provkör dem i vår motorcykelutställning.

Kungstensgatan 10 - Tel. 305152

CENTRALGARAGET

I "Hollywood" vilar man underbart

— precis så skönt och bekvämt, som man vill ha det på landet och på verandan. NK:s "Hollywood", som säljes på Sportavdelningen, är utförd i rödlackerat trä och försedd med sitt- och ryggdynor i glada, trevliga färger. Ryggstödet är ställbart, i tre olika lägen. Med vaddstoppade dynor kostar den .... 127:—

Sportavdelningen, 2 tr.

★

Följ med den internationella bokmarknaden på NK:s Bokavdelning!

Utländska böcker — i synnerhet amerikanska och engelska — kommer nu in till NK i en jämn ström. Följ med den internationella bokmarknaden genom regelbundna besök å NK:s Bokavdelning. På de många diskarna där har Ni böckerna inom nära räckhåll och kan på egen hand göra Er förtrogen med dem. Avdelningens personal står med nöje till Er tjänst med alla önskade upplysningar. Böcker, som icke finnas på lager, anskaffas snarast möjligt. Prenumeration på utländska tidskrifter emottages.

Några förslag på amerikanska och engelska böcker:

American thesaurus of slang	1174 s.	25:—
Aragon, Aurélien, I/II .... 323 +	326 „	22:80
Best horses of 1945	480 „	20:—
Caldwell, Erskine: A house in the Uplands (novel)	238 „	11:25
Culbertson's new gold book (1945)	612 „	15:—
Eckersley, C. E.: England and the English	291 „	6:05
Gardner, H.: Art through the ages	795 „	18:—
Higham, Walter: Birds in colour. With 89 colour photographs by the author	175 „	25:—
Ingersoll, Ralph: Top secret	373 „	13:50
Joyce, James: Finnigans wake	643 „	22:50
Lawrence, T. E.: Seven pillars of wisdom	700 „	11:—
Lewis, Sinclair: Cass Timberlane (novel)	375 „	9:50
Loss, H.: Spanish review grammar	272 „	8:75
Mauriac, Francois: Thérèse Desqueyroux	342 „	10:80
Maurois, André: Terre promise	338 „	7:90
Mencken, H. L.: The American language. 4th ed. Corrected, enlarged and rewritten	798 „	25:—
Mencken, H. L.: The American language, Supplement One	774 „	25:—
Millett, F. B.: Contemporary American authors. A handbook of modern literature	716 „	16:90
New York. 96 photographs by A. Feiniger	103 „	25:—
Nouveau petit Larousse illustré	1765 „	24:—
Odhamn dictionary of the English language. Illustr.	1270 „	12:50
Pequeño Larousse ilustrado	1528 „	21:—
Sagovsky, V.: Russian for beginners ..	188 „	6:60
Sieff, M.: Colloquial Russian	323 „	6:60
Sinclair, Upton: A world to win (novel)	627 „	13:50
Stagge, J.: Death and otherp girls (detective)	190 „	8:50
Steinbeck, John: The red pony. With illustrations by Wesley Dennis	132 „	22:50
Tatum, T. L.: Pan American business Spanish	255 „	12:50
Trollope, Anthony: An autobiography. With an introduct. by Charles Morgan	319 „	8:50
Wheatley, Dennis: Codeworld-Golden Fleece (novel)	320 „	10:50
Williams, E. B.: First Brazilian grammar	194 „	10:—

Bokavdelningen, bottenvån.

A/B Nordiska Kompaniet

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.